

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 62. S. C. de Propaganda Fide: Instructio. Circa prudentiorem de rebus missionalibus tractandi rationem. — 63. S. Paenitentiarum Apostolica (Officium de Indulgentiis): Decretum. De Benedictione papali ope radiophonica accepta. — 64. Sv. obhajilo netešnim bolnikom. — 65. Sv. obhajilo bolnikov na domu. — 66. Vojaški duhovniki, jurisdikcija — 67. Poslovanje v smislu Pravilnika o cerkvenih taksah. — 68. Objave. — 69. Slovo. — 70. Osebna naznanila.

62.

Sacra Congregatio de Propaganda Fide

Instructio. Circa prudentiorem de rebus missionalibus tractandi rationem.¹

Non semel animadvertit haec Sacra Congregatio in periodicis commentariis atque in libris de opera missionali necnon in publicis de eadem re sermonibus, ita aliquando depingi mores, cultum, indolem, statum gentium quibus advehenda est Catholica Fides, ut videantur earum potius mala quam bona efferri. Quod quidem nullo adverso animo fieri, quin potius eo solummodo consilio ut ardentior excitetur amor in fratres nondum luce Christi fruentes abundantioraque auxilia suppedientur operibus religionis et caritatis, nemo certe dubitaverit; id tamen quam absonum sit a mutua inter populos urbanitate, quantum immo aequitatem laedat et iustitiam, quantam denique indignationem iure in iis gentibus excitet de quibus huiusmodi narrantur, facile patet cuivis consideranti quid ipse sentiret si de sua ipsius patria pariter loquentes nosset exteros.

Eo magis autem omnino devitanda apparet talis se gerendi ratio, quod opinionem ingenerare potest falsam et missionariis iniuriosam eorumque ministerii successui perniciosam: eos scilicet non accedere ad gentes ea cum cordis caritate, qua, non metientes alios modulo suo, studeant aperto et propenso animo eas comprehendere et existimare et amare.

Itaque Sacra haec Congregatio enixe commendat omnibus de re missionali sive scripto sive sermone tractantibus, ut de aliis nationibus loquantur eadem prorsus observantia, qua ipsi ab alienis de sua patria sermonem haberi desiderant.

Quam circa rem, prae mente insuper habeant, nitere gentes non paucas, in quibus opus missionale exercetur, antiquo nobilique vitae cultu humanitateque; ita ut ipsae aegre indignanterque ferant si indiscriminatim cum iis populis recenseantur et quasi aequentur, qui passim minus evoluti, ut dicitur, habentur. Neque fas esto ex singulis casibus generalem ingerere iniuriosam et falsam de cuncto populo opinionem.

Quae sapientissima divus Paulus dedit monita prae oculis semper habeantur eaque pervigili studio observentur: »Nemini dantes ullam

¹ AAS, 1939, pag. 269.

offensionem, ut non vituperetur ministerium nostrum: sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros» (2 Cor. 6, 3 sq.).

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Congregationis de Propaganda Fide, die 9 Iunii 1939.

Petrus Card. Fumasoni Biondi, Praefectus.

† Celsus Constantini,
Archiep. tit. Theodos.,
Secretarius.

63.

Sacra Paenitentiaria Apostolica

(Officium de Indulgentiis)

Decretum. De Benedictione papali ope radiophonica accepta.¹

Iam pridem multisque ex partibus supplices ad Sanctam Sedem libelli pervenerunt, per quos postulabatur ut qui Apostolica Benedictione a Summo Pontifice Urbi et Orbi sollemnibus occasionibus impertita una cum plenissima admissorum venia praesentes frui nequirent, possent tamen plenariam Indulgentiam adipisci, si ope radiophonica eandem Benedictionem pia devotaque mente acciperent.

Iamvero, re mature studioseque perpensa, infra scriptus Cardinalis Paenitentiarius Maior, in Audientia die 10 currentis mensis et anni habita, causam eiusmodi Beatissimo Patri decernendam proposuit. Augustus Pontifex vero, relatione audita ab eodem Cardinali facta, ac valde percipiens ut ea, quae progrediens aetas per humanarum disciplinarum studia invexerit, saluti animarum procurandae inserviant, decernere ac statuere dignatus est ut cum praesentes tum ii qui quovis spatio absentes, ope tamen radiophonica, Benedictionem a Summo Pontifice Urbi et Orbi impertitam pie devoteque accipiant, plenariam Indulgentiam, suetis conditionibus, lucrari possint.

Mandavit autem Sanctitas Sua ut praesens Decretum publici iuris fieret.

Contrariis quibuslibet non obstantibus, peculiari etiam mentione dignis.

Datum Romae, ex aedibus S. Paenitentiariae, die 15 Iunii 1939.

L. Card. Lauri, Paenitentiarius Maior.

L. ✠ S.

S. Luzio, Regens.

64.

Sv. obhajilo neteščim bolnikom.

Na prošnjo iz neke bolnice in na predlog pristojnega župnijskega urada se je tuuradno pri Sveti Stolicy zaprosilo za pooblastilo v gornji zadevi. Ta prošnja in nje rešitev se glasita:

² AAS, 1939, pag. 277.

Beatissime Pater.

Episcopus Lavantinus ad pedes S. V. provolutus, humiliter postulat facultatem dispensandi fideles suae dioecesis et administrationis apcae sibi conceditae, qui ob infirmitatem in nosocomiis vel valetudinariis degunt, ut aliquid per modum potus vel medicinae sumere valeant ante SS. Eucharisticam Communionem.

Ex Audientia Ssmi diei 25 Iulii 1939.

Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa XII audita relatione infra-scripti Card. Praefecti Sacrae Congregationis de Sacramentis, attentis expositis, Episcopo Lavantino facultatem, iuxta petita, tribuere dignatus est, ad triennium, concedendi praefatis fidelibus ut aliquid per modum potus vel medicinae sumere valeant ante SS. Eucharisticam Communionem bis vel etiam quotidie de Consilio Confessariorum, servata Instr. H. S. C. diei 8 Decembris 1938 quoad frequentem vel quotidianam Communionem, remota quacumque scandali et admirationis occasione. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

D. Card. Jorio, m. p.
Praef.

S tem je zaproseno dovoljenje dano. V rešitvi omenjeno navodilo svete kongregacije za disciplino zakramentov z dne 8. decembra 1938 je bilo nedavno razposlano od tod predstojništvom semenišč ozir. samostanov in raznovrstnih vzgojnih zavodov z naročilom, naj ga natančno proučijo in v svojem delokrogu upoštevajo. Za to navodilo naj tuuradno zaprosijo še dušni pastirji onih bolnic ozir. zdravilišč, kjer bi se bolniki posluževali ugodnosti zgoraj navedenega reskripta, ki velja do 25. julija 1942.

65.

Sv. obhajilo bolnikov na domu.

Ker so po tuuradnem opozorilu v Oglasniku lavantinske škofije iz leta 1938, št. X., odst. 84. nastali dvomi, zato se z ozirom na načelo »in extremis extrema tentanda« v smislu odločbe S. C. de Sacramentis z dne 5. januarja 1928: »Če po obči izkušnji in občem mnenju v diecezi ali v posebnem kraju ni nobene neprilike za tajno prenašanje sv. obhajila k bolnikom, naj (škofje) nikar ne odtegujejo bolnikom tolažbe pogostnega ali tudi dnevnega sv. obhajila s tem, da bi po preveč tesnih ali preveč splošnih navodilih ukazovali javno prenašanje najsv. zakramenta, ali da bi sebi pridrževali dovoljenje za tajno prenašanje v vsakem slučaju posebej«, dajo naslednja pojasnila:

1. Iz upravičenih razlogov je v posameznih slučajih zasebno obhajanje bolnikov na domu dovoljeno. Poseben vzrok za posamezne slučaje utegne biti odpor domačih, ki ne marajo, da bi mašnik očitno prinesel sv. obhajilo bolniku. Pa tudi neprilike, ki so združene s pogostim, očitnim prenašanjem Najsvetejšega; zlasti če prinašamo sv. obhajilo v

isto hišo večkrat, more biti zadosten vzrok za tajno prenašanje; gl. dr. Fr. Ušeničnik: Pastoralno bogoslovje, v Ljubljani 1932, II. izdaja, str. 160, in slov. Rimski obrednik, str. 103 pod točko 29.

2. Razloge za s p l o š n o , t. j. izključno zasebno obhajanje bolnikov na domu v župniji ali le v delu župnije naj pristojni gg. župniki ozir. župn. upravitelji »predložijo Ordinariju v presojo«.

66.

Vojaški duhovniki, jurisdikcija.

Glede obvestila pod zgornjim naslovom¹ se v naslednjem objavi z dopisom predsedništva škofovskih konferenc v Zagrebu z dne 23. avgusta 1939, št. 176, došli predmetni popravek, in sicer:

Predzadnji odstavek omenjenega obvestila se ima glasiti takole:

»Če vojaški duhovnik želi izvršiti kakšno poroko, mora prositi za delegacijo parochum loci (ne sponsae) — can. 1095, § 2 — in vrhu tega za dovoljenje parochum domicilii vel quasi-domicilii aut menstruae commorationis (can. 1097, § 1, n. 3), kadar le-ta ni obenem tudi parochus loci.«

O tem se v svrhu ravnanja obveščajo vsi prizadeti voj. duhovniki in župnijski uradi lavantinske škofije in apostolske administracije.

67.

Poslovanje v smislu Pravilnika o cerkvenih taksah.

Predstojniki župnijskih in drugih cerkvenih uradov ter ustanov se opozarjajo, naj se pri svojem poslovanju točno ravna po predpisih Pravilnika o cerkvenih taksah. Posebej se opomnijo na sledeče:

1. Vsaka nekolkovana ali nezadostno kolkovana vloga, poslana tukajšnjemu ordinariatu, se v smislu čl. 6 Pravilnika pošiljalcu vrne z navodilom, da se predpisno kolkuje in plača strošek za opomin po tar. št. 5. Isto morajo storiti predstojniki gornjih uradov in ustanov z vlogami, ki so nanje naslovljene (gl. čl. 11 b).

2. Na vlogah, ki so po Pravilniku izvzete od kolkovanja, mora biti v smislu čl. 11 a napisan razlog, zakaj so kolkovine proste. Navede se dotični člen Pravilnika, po katerem je oprostitev takse utemeljena, oziroma se vloži po čl. 15 d priloži potrdilo občinskega urada o višini neposrednega davka (ubožno spričevalo).

3. Pri izdajanju potrdil, spričeval, izpisov itd. naj se cerkveni uradi točno ravna po tarifnih številkah (zlasti tar. št. 3), sicer prideta v poštev člena 11 (2. odstavek!) in 12.

¹ Glej: Oglasnik lav. škofije 1939, štev. VI, odst. 34, str. 56.

Objave.

Stalna razvrstitev¹ molitvenih dni v počeščenje presv. Reš. Telesa v lavantinski škofiji in v apost. administracijo ji pridelenih župnijah se izpopolni v toliko, da se vrši ta pobožnost za ekspozituro sv. Kozme in Damijana v Kuzmi vsako leto dne 28. sept., v župnijski cerkvi v Gornji Lendavi pa dne 21. oktobra.

Išče se: 1. Krstni list Toplak Terezije, roj. l. 1820—1840. — 2. Por. list Roos Mateja in Barbare roj. Vreš, por. med l. 1825—1836. — 3. Por. list Standegger Jakoba in Uršule r. Hlabšič, por. med l. 1830—1847; in roj. lista obeh, rojena med l. 1790—1830. — 4. Por. list Lukeschitsch Alojza in Alojzije roj. Rečnik, por. l. 1868—1870. Por. list Reisman Simona in Kunigunde r. Jamnig, por. l. 1836 do 1841. — 6. Krstni list Jamnig (Jonig) Kunigunde, roj. l. 1815 do 1826. — 7. Krstni list Tobias Jozefe, roj. l. 1829; starši Franc in Kunigunda. — 8. Por. list Kamniker Vincenca in Neže r. Gadner, por. med l. 1822—1835; in krstna lista obeh, roj. okoli l. 1773, odnosno 1800. — 9. Por. list Kamniker Jožefa in Ane r. Wangl, por. okoli l. 1780; in krstna lista obeh, roj. med 1740—1755. — 10. Por. list Kalligaritsch Jožefa in Antonija r. Steinberg, por. okoli l. 1832; in krstni list Steinberg Antonije, roj. okoli l. 1810. — 11. Poročni list Kalligaritsch Jožefa in Marije Sartori, por. med l. 1790 do 1802; in krstna lista obeh, roj. med l. 1775—1786. — 12. Rojstni list Horner Alojzija, roj. okoli l. 1782. — 13. Rojstni list Kreiner Ane, roj. okoli l. 1783. — 14. Por. list Pihlerič Franca in Marije r. Vračko, por. l. 1866—1870. — 15. Kstni list Vračko (Bracko) Marije, roj. med l. 1840—1850. — 16. Krstni list Mavrin Marije, roj. okoli l. 1840. — 17. Poročni list Slokar Jakoba in Katarine r. Čater, por. med 1850—1864; in krstna lista obeh, roj. med 1835—1845. — 18. Por. list Pokelšek Jurija in Marije r. Feldin, por. med l. 1870—1880. — 19. Por. list Pušnik Antona in Trap Marije, por. med l. 1845—1856; in krstna lista obeh, roj. okoli l. 1830. — 20. Poročni list Brecl Franca in Marije r. Volk, por. med 1890—1900. — 21. Poročni list Benko Mihaela in Ane r. Močnik, por. med 1850—1860. — 22. Krstni list Prohart Antonije (Kauran-Žaga), roj. okoli leta 1865. — 23. Por. list Domenig Jožefa in Marjete r. Markel, por. med l. 1840—1850. 24. Krstni list Kestenbauer Kristiana, roj. leta 1854. — 25. Krstni list Lovrenca Škoflek (Skoflek), roj. med 1800—1820, in žene Raspotnik Julijane, roj. okoli l. 1815. — 26. Por. list Jošt Petra in Terezije r. Ravnak, por. med l. 1862—1880. — 27. Roj. list Selič Lovrenca, roj. okoli l. 1840. — 28. Roj. list Spritzei Antonije, roj. okoli l. 1830; por. list njenih staršev, por. med 1820—1830; in roj. obeh, roj. okoli l. 1800. — 29. Por. list Pichler Ivana in Marije, por. okoli l. 1800; in njih krstna lista, roj. med l. 1770 do 1780. — 30. Por. list Stanitz Jožefa in Cecilije r. Scheikowitsch, por. okoli l. 1800; in njih krstna lista, roj. med 1770—1780. — 31. Por. list

¹ Oglasnik lav. škofije 1931, št. IV., odst. 31, str. 32.

Strafella Franca in Babette roj. Lechner, por. okoli l. 1835. — 32. Roj. list Gumzej Terezije, roj. leta 1870. — 33. Poročni list Orthaber Janeza in Terezije r. Gumzej, por. med 1892—1905. — 34. Por. list Gošar Janeza in Marije r. Šurc, por. l. 1855—1866. — 35. Por. list Pürker (Bürker) Alojzija in Ane r. de Gabriellis, por. l. 1780—1792; krstni listi teh dveh, roj. med 1768—1776, in njunega sina Vincenca Pürker, roj. okoli l. 1792. — 36. Poročni list Cerjak (Zerjak) Josipa in Margarete r. Perger, por. l. 1850—1860. — 37. Roj. list Perger Margarete, roj. 1835—1845. — 38. Rojstni list Stahlberg Adele Amalije, roj. l. 1830. — 39. Poročni list Milanich Oskarja in Adele r. Stahlberg, por. med 1846—1860. — 40. Mrliški list Kadivnik Marije, umrle med l. 1859—1870. — 41. Krstni list: Sirk Alojzije, roj. med 1800—1815; Perger Neže, roj. l. 1820—1830; Klakočar Jakoba, roj. okoli l. 1790; Rudel Franca, roj. l. 1795—1812; Kos Antona, roj. l. 1759; Skerbinek Jakoba, roj. okoli l. 1764. — 42. Poročni list Capl Martina in Marije r. Fukne, por. l. 1840—1848. — 43. Rojstni list Fukne Marije, roj. l. 1820—1830. — 44. Por. list Benko Mihaela in Ane roj. Močnik, por. med l. 1850—1860. — 45. Rojstni list Weissenstein Hugona, roj. 27. II. 1867. — 46. Roj. list Neuwirt Jožefa, okoli l. 1790. — 47. Roj. list Flis Ane, roj. l. 1850 do 1860; por. in roj. list njenih staršev. — 48. Por. list Albrecht Ferdinanda in Elizabete roj. Brandner, por. med 1853—1865. — 49. Roj. list Albrecht Ferdinanda, roj. l. 1836, in Brandner Elizabete, roj. l. 1833. — 50. Por. list Hartwig Reinholda, por. med 1874—1885, in njegov krstni list, roj. okoli l. 1850. — 51. Por. list Poljak Josipa in Ane r. Vernik, por. l. 1850—1863, in njuna krstna lista, roj. med 1830—1845. — 52. Roj. list Stübler Marije, roj. okoli l. 1819. — 53. Roj. list Stübler Antona, roj. okoli l. 1786. — 54. Roj. list Wolfinger Jožefa, roj. okoli l. 1849. — 55. Roj. list Sivec Marije, roj. okoli l. 1860—1870. — 56. Por. list Veronik Jurija in Marije r. Sivec, por. okoli l. 1888. — 57. Roj., por. in mrtv. list Lechner Matija in njegove žene Konstance r. Hager, por. med 1820—1830. — 58. Roj. in por. list Hrepevnik Blaža in njegove žene Jere r. Hrepevnik, por. okoli l. 1780. — 59. Roj. list Golan-der Elizabete, roj. okoli l. 1803 (por. 4. I. 1833) in niene sestre (ozir. matere) Katarine. — 60. Roj. lista Vihar (Wichar) Florijana in njegove žene Helene r. Princ (Primec), por. okoli l. 1800. — 61. Por. list Hibler (Hübler) Pius in Marije r. Kienreich, por. med 1844 do 1855. — 62. Roj. list Steinmetz Iv. Jurija, roj. okoli l. 1733; Steinmetz Janeza, roj. okoli l. 1769; Steinmetz Jožefa, roj. okoli l. 1701; Enzbrunner Konstancije, roj. v l. 1745 do 1755; Riser Elizabete, roj. okoli l. 1720. — 63. Por. list Steinmetz Iv. Jurija in Marije Ane, por. okoli l. 1752, in roj. list njegove žene Marije Ane, roj. okoli l. 1730. — 64. Por. list Pilz Iv. Tomaža in Konstancije r. Enzbruner, por. okoli l. 1770. — 65. Mrtv. list Pilz Konstancije, umrle v l. 1790—1815. — 66. Rojstni list Pilz Ign. Davida, roj. okoli l. 1675. — 67. Roj. list Farcher Ferdinanda, roj. okoli l. 1808, in Potesin Janeza, roj. okoli

l. 1791. — 68. Roj. list Baumgarten Terezije, roj. okoli l. 1820; roj. list Zorcini (Sorzini) Jozefe, roj. okoli l. 1808, ter por. in krstna lista njenih staršev (Franc in Alojzija r. Dräger), por. okoli 1800. — 69. Roj. list Peer Marije, roj. l. 1820. — 70. Por. list Weber Antona in Terezije r. Pak, por. med 1816—1824, in krstna lista teh dveh, roj. okoli l. 1790—1805. — 71. Por. list Krump Andreja in Saveršek Jozefe, por. okoli l. 1880; in krstna lista teh dveh, roj. okoli l. 1860. — 72. Roj. list Slameršek Jakoba, roj. okoli leta 1786. — 73. Poročni list Lipold Jurija M. in Ane r. Koseznik, por. l. 1802—1815. — 74. Roj. lista Pernhaut Jožefa in Karner Marjete, roj. okoli l. 1780.

69.

Slovstvo.

Rešimo mladino pred alkoholizmom, izdanje Higienskega zavoda v Ljubljani 1939, natisnila Učiteljska tiskarna.

Ta knjižica vsebuje predavanja, ki so bila podana 13. maja t. l. na zborovanju Lige proti alkoholizmu v letošnjem treznostnem tednu, ki se je vršil pod geslom: »Rešimo mladino pred alkoholizmom«.

Predavanja so bila sledeča:

1. Dr. B. Škerlj: Vpliv alkohola na dedno tvarino; 2. Dr. Pirc Ivo: Prehrana otrok in alkoholizem; 3. Dr. Gogala Stanko: Alkoholizem in vzgoja; 4. Prof. A. Maklecov: Zaščita mladine pred alkoholizmom s pravnega stališča; 5. Jagodič Vojko, str. učitelj: Smernice dela proti alkoholizmu s posebnim ozirom na mladino.

V uvodu knjižice beremo: »Dosedanja raziskavanja alkoholizma — t. j. telesnega in duševnega oškodovanja posameznika ali vsega naroda, povzročene po čezmernem, odnosno nepravilnem uživanju alkohola — na področju Slovenije so pokazala z nespornimi ugotovitvami, da sta razširjenost uživanja alkoholnih pijač in vpliv tega uživanja na duševni in telesni razvoj slovenske mladine tako velika, da preti slovenskemu narodu v tem pogledu nepopravljiva škoda. Zato je treba v protialkoholnem delovanju posvetiti vso pozornost zaščiti mladine pred alkoholizmom.«

Dušnim pastirjem se študij te knjižice prav priporoča!

Apostol Kristusa Kralja, 2. izdaja, Glasnikova knjižnica, zvezek 12, Ljubljana, Zrinjskega 9, cena 10 din (s poštino 12 din) za broširan izvod, za vezan izvod pa 16 din (s poštino 18 din).

Knjiga je tako lepa, da je bila prva izdaja kmalu razprodana. Knjiga govori o veliki Jezusovi ljubezni do nas in o zaupanju, ki ga moramo imeti Vanj; navdušuje nas za velikodušno delo za Kristusovo kraljestvo. Knjiga naj se širi zlasti med člani verskih in katoliških društev!

Osebna naznanila.

Nastavljena sta bila: g. semeniški duhovnik Jožef Mihelič za II. kaplana v Šmartnem pri Slovenjem gradu (1. avgusta 1939) in p. dr. Vincencij Bevk O. T. za kaplana pri Veliki Nedelji (15. avgusta 1939).

Prestavljeni so bili gg.: Ignacij Feguš iz Slov. Bistrice k Sv. Juriju ob juž. žel.; Jakob Vraber od Sv. Jurija ob juž. žel. v Slov. Bistrico (1. julija 1939); Alojzij Feguš iz Braslovč na Prihovo; Franc Krajnc iz Prihove v Braslovče (1. avgusta 1939).

Upokojen je bil dr. Anton Jehart, profesor bogoslovnega učilišča v Mariboru (31. marca 1939).

Umrli so: dne 26. junija 1939 v Vrbju pri Zalcu g. Martin Ulčnik, kn.-šk. duh. svetovalec, upokojen župnik od Sv. Florijana v Doliču v 79. letu starosti; dne 18. julija 1939 v St. Jakobu v Rožu g. Josip Zeichen, duh. svetovalec krške škofije, ravnatelj Mohorjeve tiskarne v p. v 66. letu starosti; dne 4. avgusta 1939 v Ptujju g. Stefan Belšak, provizor v pok. v 71. letu starosti. R. I. P.!

Ordinacije: dne 9. julija 1939 v mariborski stolnici tonzura: Božidar Hauptman. — Prezbitrat: Matija Balazič, Božidar Božič, Franc Drevensek, Ivan Erjavec, Jožef Gjuran, Jožef Gutman, Maksimilijan Prah, Mihael Grešak, Franc Zagradišnik, Karel Zel. — Dne 15. avgusta 1939 v škofijski kapeli v Mariboru diakonat: Fr. Albert Falež Ord. Cist. Ref.; isti dne 20. avgusta 1939 prezbitrat v samostanu oo. trapistov v Rajhenburgu.

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 30. avgusta 1939.